

KHOA HỆ THỐNG THÔNG TIN QUẢN LÝ

MÔN
HỆ THỐNG THÔNG TIN QUẢN LÝ

Chương 11
Vấn đề đạo đức và xã hội
trong hệ thống thông tin

Nội dung

- Các vấn đề xã hội
- Các vấn đề bảo mật
- Các vấn đề đạo đức
- Các vấn đề môi trường làm việc

CÁC VẤN ĐỀ XÃ HỘI

- **Lãng phí máy tính:** là việc sử dụng không phù hợp các nguồn lực và công nghệ máy tính
- **Sai lầm có liên hệ máy tính:** bao gồm các lỗi, thất bại và các vấn đề khác liên quan đến máy tính dẫn đến đầu ra của hệ thống máy tính không chính xác hoặc không còn hữu ích.
- **Tội phạm máy tính:** là tội phạm "sạch" và bất bạo động, thường bắt chước khi bị phát hiện. Có 2 dạng:
 - Tội phạm máy tính xem máy tính là công cụ ký thác
 - Tội phạm máy tính xem máy tính là đối tượng của tội phạm

Nguyên nhân gây Lãng phí máy tính

- Cách thức và năng lực quản lý của DN không phù hợp HTTT và các nguồn lực hiện có.
- DN vứt bỏ HTTT cũ khi chúng vẫn còn giá trị.
- DN đầu tư HTTT phức tạp hơn nhu cầu thực, và không khai thác hết.

4

Nguyên nhân gây Sai lầm liên quan máy tính

- Người dùng không làm đúng quy trình, chỉ dẫn, thủ tục, ...
- Nhà quản lý kỳ vọng HTTT không rõ ràng, thiếu phản hồi từ HTTT sau khi đưa vào sử dụng.
- Các HTTT phát triển mới không thông qua quá trình kiểm thử nên tiềm ẩn nhiều lỗi.
- Người dùng thao tác không chính xác.

5

Cách thức ngăn chặn Lãng phí, sai lầm liên quan đến máy tính

- **Thiết lập** các chính sách, thủ tục
- **Thực hiện** các chính sách, thủ tục
- **Giám sát** các chính sách, thủ tục
- **Đánh giá** các chính sách, thủ tục

6

Tội phạm máy tính

▪ Xem máy tính như công cụ ký thác:

- Giả mạo gian lận ngân hàng
- Khủng bố điện tử
- Đánh cắp dữ kiện cá nhân
- Kỹ thuật thu thập thông tin trong thùng rác

▪ Xem máy tính là đối tượng của tội phạm:

- Truy cập và sử dụng bất hợp pháp
- Thay đổi và phá hủy dữ liệu
- Trộm cắp thông tin và thiết bị
- Vi phạm bản quyền phần mềm và Internet
- Lừa đảo liên quan đến máy tính
- Tội phạm máy tính quốc tế

7

Ngăn chặn tội phạm liên quan đến máy tính

- Hạ tầng kỹ thuật khóa công khai
- Sinh trắc học
- Sử dụng phần mềm phát hiện xâm nhập
- Sử dụng các nhà cung cấp dịch vụ quản lý an ninh
- Lọc và phân loại nội dung trên Internet
- Quan tâm đến vấn đề "bồi nhò" qua Internet
- Phát triển, sử dụng chính sách bảo mật Internet hiệu quả
- Sử dụng tường lửa chuyên biệt
- Triển khai các hệ thống phát hiện xâm nhập
- Giám sát các nhà quản lý và nhân viên sử dụng Internet.
- Sử dụng các chuyên gia bảo mật Internet

8

CÁC VẤN ĐỀ BẢO MẬT

- Với hệ thống thông tin, việc bảo mật đối phó với việc thu thập và sử dụng hoặc lạm dụng dữ liệu
- Ngày càng có nhiều thông tin về tất cả chúng ta được thu thập, lưu trữ, sử dụng và chia sẻ giữa các tổ chức.
- Nhu cầu bảo mật:
 - Bảo mật tại nơi làm việc
 - Bảo mật và Internet
 - Xây dựng các chính sách bảo mật của doanh nghiệp
 - Những hoạt động cá nhân để bảo vệ sự riêng tư

9

CÁC VẤN ĐỀ ĐẠO ĐỨC

- Sử dụng HTTT trong kinh doanh có tác động lớn đến xã hội nhưng cũng làm tăng thêm sự trầm trọng của những vấn đề về xã hội như: vi phạm sự riêng tư, tội phạm, điều kiện việc làm, nhân cách, ...
- Luật không cung cấp một hướng dẫn đầu đủ về hành vi đạo đức
- Nhiều tổ chức liên quan đến HTTT có các quy tắc đạo đức cho các thành viên.

10

CÁC VẤN ĐỀ ĐẠO ĐỨC

- **Quy tắc đạo đức và ứng xử chuyên nghiệp** của American Computing Machinery (ACM): tổ chức xã hội về máy tính lâu đời nhất được thành lập vào năm 1947.
 1. Đóng góp cho xã hội và đời sống con người.
 2. Tránh tác hại cho người khác.
 3. Hãy trung thực và đáng tin cậy.
 4. Hãy công bằng và có hành động không phân biệt đối xử.
 5. Tôn trọng quyền sở hữu bao gồm bản quyền và bằng sáng chế.
 6. Cung cấp các mức độ phù hợp trong quyền sở hữu trí tuệ.
 7. Tôn trọng sự riêng tư của người khác.
 8. Vinh dự khi được giao giữ bí mật.

11

CÁC VẤN ĐỀ MÔI TRƯỜNG LÀM VIỆC

- Những quan ngại về sức khỏe:
 - Căng thẳng về nghề nghiệp.
 - Tổn thương do căng thẳng lặp đi lặp lại (RSI – Repetitive stress injury)
 - Hội chứng CTS – Carpal tunnel syndrome
 - Phát thải từ các thiết bị được duy trì và sử dụng không đúng cách.
 - Gia tăng trong tai nạn giao thông do các lái xe sử dụng điện thoại di động, máy tính xách tay hoặc các thiết bị khác trong khi lái xe

12

CÁC VẤN ĐỀ MÔI TRƯỜNG LÀM VIỆC

- Tránh các vấn đề sức khỏe và môi trường:
 - Tránh làm việc với căng thẳng: các hoạt động nguy hiểm liên quan đến điều kiện môi trường không thuận lợi, môi trường làm việc được thiết kế kém.
 - Công thái học (ergonomics): khoa học về thiết kế máy móc, sản phẩm và các hệ thống để tối đa hóa an toàn, thoải mái và hiệu quả cho người sử dụng chúng
 - Người sử dụng lao động, các cá nhân và các công ty sản xuất phần cứng có thể thực hiện các bước để giảm RSI và phát triển một môi trường làm việc tốt hơn.

13

HẾT CHƯƠNG 11 HỎI & ĐÁP

14
